

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

Οι αντωνυμίες είναι τα μέρη του λόγου (οι λέξεις) που χρησιμοποιούνται αντί των ονομάτων.

Χωρίζονται στις παρακάτω κατηγορίες:

1. **Προσωπικές** είναι οι αντωνυμίες που αντικαθιστούν τα τρία πρόσωπα του λόγου.
Δηλαδή: εγώ – εσύ - αυτός, αυτή , αυτό. Κλίνονται ως εξής:

ΠΡΩΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΣΩΠΟ				
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
ονομ.	εγώ	εσύ	εμείς	εσείς
γεν.	εμένα (μου)	εσένα (σου)	εμάς (μας)	εσάς (σας)
αιτιατ.	εμένα (με)	εσένα (σε)	εμάς (μας)	εσάς (σας)
κλητ.	-	εσύ	-	εσείς

ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ						
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ονομ.	αυτός (τος)	αυτή (τη)	αυτό (το)	αυτοί (τοι)	αυτές (τες)	αυτά (τα)
γεν.	αυτού (του)	αυτής (της)	αυτού (του)	αυτών (τους)	αυτών (τους)	αυτών (τους)
αιτιατ.	αυτόν (τον)	αυτήν (την)	αυτό (το)	αυτούς (τους)	αυτές (τις,τες)	αυτά (τα)
κλητ.	-					

Προσογή: Δεν πρέπει να μπερδεύουμε τα άρθρα, με τους αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών. Τα άρθρα συνοδεύουν ονόματα, ενώ οι αντωνυμίες, συνοδεύουν ρήματα.

Του Νίκου, της τάξης, του αλόγου. (εδώ έχουμε άρθρα).

Του μίλησα, της έδειξα, του φώναξα. (εδώ έχουμε προσωπικές αντωνυμίες)

Του(προσωπική αντωνυμία) μίλησα του(άρθρο) ανθρώπου

Τον (προσωπική αντωνυμία) έπιασαν τον(άρθρο) κλέφτη

2. Δεικτικές αντωνυμίες.

Δεικτικές λέγονται οι αντωνυμίες, που τις χρησιμοποιούμε για να δείχνουμε κάτι χωρίς να το ονομάζουμε. Αυτές είναι:

1	Αυτός, αυτή, αυτό. Τις χρησιμοποιούμε για να δείξουμε όσα βρίσκονται κοντά μας.
2	(Ε)τούτος, (ε)τούτη, (ε)τούτο. Τις χρησιμοποιούμε για να δείξουμε όσα βρίσκονται πολύ κοντά μας.
3	Εκείνος, εκείνη, εκείνο. Τις χρησιμοποιούμε για να δείξουμε όσα βρίσκονται μακριά μας.
4	Τέτοιος, τέτοια, τέτοιο. Τις χρησιμοποιούμε για να δείξουμε ποιότητα.
5	Τόσος, τόση, τόσο. Τις χρησιμοποιούμε για να δείξουμε ποσότητα.

3. Οριστικές αντωνυμίες.

Οριστικές λέγονται οι αντωνυμίες που ξεχωρίζουν κάτι από άλλα του ίδιου είδους. Οι αντωνυμίες αυτές είναι:

1. Το επίθετο ίδιος, ίδια, ίδιο, και
2. Το επίθετο μόνος, μόνη, μόνο

4. Αόριστες αντωνυμίες .

Αόριστες λέγονται οι αντωνυμίες που φανερώνουν ένα πρόσωπο ή ένα πράγμα αόριστα, χωρίς να το ονομάζουν. Αυτές είναι:

1	Ένας, μια, ένα.
2	Καθένας καθεμιά, καθένα.
3	Κάποιος, κάποια, κάποιο.
4	Κανένας, καμιά, κανένα
5	Κάμποσος, κάμποση, κάμποσο
6	Άλλος, άλλη, άλλ
7	(ο, η, το) δείνα, τάδε
8	κάτι, κατιτί, καθετί, κάθε.

5.Αναφορικές αντωνυμίες.

Αναφορικές λέγονται οι αντωνυμίες με τις οποίες ολόκληρη η πρόταση αναφέρεται σε μια λέξη. Αυτές είναι: τα άκλιτα που, ό,τι (π.χ. πού είναι τα παιδιά; (κοίταζε σαν παιδί που τα καταλαβαίνει όλα, μάζευε ό,τι έβρισκε, κ.λ.π.)

1. ο οποίος, η οποία, το οποίο.(π.χ. το σχολείο στο οποίο έμαθε τα πρώτα του γράμματα, ο γιατρός του χωριού).
2. όποιος, όποια, όποιο.(π.χ. όποιος έρθει πρώτος, θα πάρει το κύπελλο, όποια γράψει καλύτερα, θα κερδίσει ένα ταξίδι, κ.λ.π.).
3. το όσος, όση, όσο(π.χ. φάε όσο θέλεις, τράβα με όση δύναμη μπορείς, ας είναι όσοι θέλουν, κ.λ.π.).

6.Ερωτηματικές αντωνυμίες.

Έτσι λέγονται οι αντωνυμίες που τις χρησιμοποιούμε για να κάνουμε ερωτήσεις.

Αυτές είναι:

το απόλυτο τι (δεν κλίνεται)	οι αντωνυμίες ποιος – ποια – ποιο	οι αντωνυμίες πόσος – πόση – πόσο
---------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

7.Κτητικές αντωνυμίες.

Κτητικές λέγονται οι αντωνυμίες που φανερώνουν σε ποιόν ανήκει κάτι. Αυτές είναι:

οι λέξεις: μου, σου, του, της, μας, σας, τους, όταν ακολουθούν ένα ουσιαστικό(βιβλίο μου, θρανίο σου, σπίτι μας, κ.λ.π.)

το επίθετο δικός, δική, δικό.(δικό μου βιβλίο, δικό σου θρανίο, δική σου σάκα, δικό του παιχνίδι, κ.λ.π.).

Προσοχή: Δεν πρέπει να μπερδεύουμε τις κτητικές αντωνυμίες με τις προσωπικές. Οι κτητικές αντωνυμίες μπαίνουν ύστερα από ουσιαστικό, ενώ οι προσωπικές, συνοδεύουν ρήμα.

Το σπίτι μου, ο σκύλος μας, η μητέρα της (κτητικές αντωνυμίες)

Μίλησέ μου, μας έδειξε, της είπε (προσωπικές αντωνυμίες)

Το είπαμε του σκύλου μας(προσωπική αντωνυμία) κι ο σκύλος της ουράς του(κτητική αντωνυμία)

Δεν μου(προσωπική αντωνυμία) μιλάει για τον καημό του(κτητική αντωνυμία)

8.Αυτοπαθείς αντωνυμίες.

Αυτοπαθείς λέγονται οι αντωνυμίες που φανερώνουν, πως το ίδιο πρόσωπο που ενεργεί, το ίδιο δέχεται και την ενέργεια αυτή. Αυτές είναι:

Τον εαυτό μου, τον εαυτό σου, τον εαυτό του.